

Andělský zpěv o Vánocích

A hned tu bylo s andělem množství nebeských zástupů a takto chválili Boha: "Sláva na výsosti Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi; Bůh v nich má zalíbení." (L 2:13-14)

1. čtení: Pásmo starozákonních zaslíbení

Hlavní čtení: Lukáš 2:1-20

I.

Milí bratři, milé sestry,

slyšel jsem v poslední době z více stran, že lidé se letos ani nedokážou radovat z Vánoc. Rozumím tomu, pokud Vánoce pro nás znamenají pouze setkání s blízkými lidmi. Ale pokud v nich vidíme i velikou příležitost potkat se s Bohem, pak si myslím, že se radovat můžeme a dokonce máme. Vždyť Ježíš Kristus přišel do našeho světa – a tuto zvěst nemůže zničit ani pandemie a její důsledky pro společnost. Ježíš přišel do světa infikovaného mnohem rozšířenější a nebezpečnější pandemií, než je covid. Přišel do světa plného hříšných lidí, aby nás z této nákazy jednou provždy vysvobodil. Kristus se žádné nákazy nebál. A to je důvod k veliké radosti.

Právě jsme slyšeli vůbec první vánoční koledu. Radostnou vánoční koledu, podotýkám! První vánoční píseň, která se nese potměnými kopci betlémské krajiny. Zpěv, který přichází z nebe. A zní na zemi. Tu koledu zpívají andělé. A lidé jí naslouchají. Nejprve vystrašení pastýři. A po nich i my, rok co rok právě o Vánocích. A je to vlastně správně: Že andělé zpívají a my ten jejich sborový zpěv posloucháme. Že nebesa zesílila svůj hlas a země nastražila uši. Vždyť Bůh právě přichází z nebe na zem. Ze svých výšin schází do naší nízkosti a pozemskosti.

Člověk určitě nemá uctívat anděly. Nemá jim vzdávat čest, která patří jen Hospodinu. Jen Boha smíme a máme uctívat. Na druhou stranu: Můžeme mít anděly rádi. Vždyť jsou to úžasní poslové přicházející od Nejvyššího. Zjeví se a lidem zvěstují, že *dnes se narodil Spasitel*. Tu zprávu nesou nejdříve umouněným pastýřům, ne nějakým mocnářům a učencům té doby. Obyčejným smrtelníkům s obyčejnými, často tragickými osudy.

V tom spatřujeme stoprocentní poslušnost Hospodinu. A co víc? Také velikou dávku pokory. Vždyť Lukáš ty anděly popisuje jako nesčíslnou nebeskou armádu, tedy andělská vojska. Je to veliká andělská armádní kapela, která v ten večer na betlémských kopcích vystupuje. Vystupuje pro pár pastýřů, kteří si ani nekoupili lístky na jejich vystoupení. A od té doby – skrze Písmo – zpívají každý rok lidem, z nichž nikdo si na jejich vystoupení lístky kupovat nemusel. Oni hrají a zpívají zadarmo. A my tu jejich píseň vděčně v srdci přijímáme, jako projev Boží milosti. Jako výraz Boží lásky a jeho přízně.

A do třetice: Z toho jejich zpívání není cítit žádný náznak závisti. Možná se zarazíte: Co by nám tak andělé mohli závidět? No, andělé zpívají o tom, že se Bůh právě stal člověkem. Ne andělem. Ale člověkem. Ne jedním z nich. Ale jedním z nás! Kvůli lidskému, všelijak pokroucenému pokolení, z lásky k němu, z lásky k nám. Jistě, i své anděly má Bůh rád. Ale přece jen: Stal se člověkem. Nejvíce poctil nás, lidi.

Oproti těm nebeským zástupům: My se někdy ošíváme mluvit s těmi, kteří si to podle nás zrovna nezaslouží. Někteří nám nestojí za dobré slovo. A jiní nám dokonce nestojí za žádné slovo. V takových situacích se nás zmocňuje pýcha, povýšenost, nebo uraženost. Když se tedy andělé té nejdůležitější noci všech dějin nezdráhali přinést tu krásnou zprávu obyčejným lidem kdesi v zapadákově, nezdráhejme se i my – přinášet dobré zprávy druhým lidem. Přinášet jim evangelium, tu skutečně dobrou zprávu. Podělit se o ni s lidmi kolem nás. I s těmi, kteří si to, z našeho pohledu, vlastně moc nezaslouží. Když si to zasloužíme my... Když se nad námi Bůh takto smiloval, proč by toho lidé kolem nás neměli být hodni? Proč by se i nad nimi nemohl Bůh smilovat?

Ale: Abychom to dokázali, potřebujeme, aby v nás dnešní andělská zvěst hlouběji zakořenila. Aby se v nás samotných znovu po roce uvelebila a zdomácněla. Nejprve buďme pastýři, kteří s úžasem poslouchají tu andělskou koledu. Až potom, z Boží milosti, buďme i těmi anděly, Božími posly.

II.

Co tedy andělé zpívají? V první řadě:

- *Sláva na výsosti Bohu.*

Dobře začínají! Vzali to za správný konec! Vždyť to první, co je třeba udělat, je vzdát Bohu slávu za Pána Ježíše Krista. Chválit ho. Vyvyšovat ho. Jistě, Boha každý den oslavuje celé jeho stvoření lidským hlasem i mnoha jinými způsoby. Boha chválí kapka mořské vody, stejně jako prudký vích. Káně letící nad polem, stejně jako veverka na stromě. Malé dítě svým úsměvem, stejně jako dospělý člověk zcela vědomě se zpěvníkem v ruce. Všechno, co Bůh stvořil, velebí Boha za to, že tvořil a jak dobře tvořil.

Ale to pořád není nic ve srovnání s divem Vánoc. O Vánocích Bůh netvoří. O Vánocích se Bůh rodí. Stává se člověkem. Vstupuje doprostřed lidských dějin, aby nás, lidi, k sobě konečně pozvedl. Aby nás vykoupil z hříchu. Aby nás zachránil z naší smrtící marnosti, sebedestruktivního sobectví, depresivního nepokoje, umrtvující chamtivosti a choré nenasytnosti. A také z velice smutné závisti, nepřejčnosti, zloby a nenávisti mezi lidmi.

Sláva Bohu na výsostech! Ne: Sláva člověku. Ale: Bohu na výšinách. *Sláva Bohu* – ať zní každý den z lidských úst, hlavně o Vánocích. *Sláva Bohu* – ať se rozezná v našich srdcích, abychom směli slavit Vánoce každý den po zbytek našeho života. *Sláva Bohu* – ať rozhýbe naše nitro, abychom směli radostně chválit Pána po celou věčnost.

III.

Andělé pokračují takto:

- *a na zemi pokoj mezi lidmi*

Ano, to přece potřebujeme slyšet. A tím víc to potřebujeme sami prožívat. Pokoj. Proto nám Bůh poslal Krista, abychom měli pokoj. Nejprve pokoj s Bohem: Abychom se s ním konečně usmířili. Abychom s ním byli zajedno. Abychom s ním vstoupili do vztahu. Abychom s jeho jednáním souhlasili. Abychom vděčně přijímali jeho rady a doporučení pro náš život. Abychom jej začali konečně milovat a vážit si ho. V tom všem je totiž správný život.

A tím se také uklidní naše rozburácené nitro. Když budeme mít pokoj s Bohem, pak budeme mít konečně pokoj sami v sobě, sami se sebou. A teprve v té chvíli je možné tvořit pokoj s druhými lidmi. Nejprve pokoj s Bohem. Pak pokoj v srdci. A nakonec pokoj s našimi bližními. Kdo začne od konce, nikdy pokoje s druhými nedosáhne. Možná leda tak dočasného příměří. Nebude mít skutečnou sílu k tomu, aby pokoj s druhými udržoval a prohluboval. Proč? Protože takový pokoj se udržuje a prohlubuje často na základě vlastního sebezapření a sebesnížení. Člověk, který touží tvořit pokoj s druhými lidmi, tedy musí jít podobnou cestou, kterou mu Bůh proslápl v Pánu Ježíši Kristu. Bůh se přece ponížil. Stal se jedním z nás v Ježíši Kristu. Pokořil se. A tím ustanovil pokoj.

Bratři a sestry, co svět je světem, lidé se snaží o mír. O pokoj v rodinách, v domácnostech, o pokoj v obci, o mír v zemi či mezi národy. Jak se nám to daří? Je to těžká a někdy marná práce. Navíc často se žel mír musí udržet silou. Větší silou, než je ta, která mír porušila. Klín se tedy nakonec žel musí vyrážet klínem. Ale Bůh v Ježíši Kristu přináší mír, prosazuje pokoj ve světě – ne svou silou, ale naopak slabostí. Je to zdoluhavá a náročná cesta, která vyžaduje čas a úsilí. Ale věřím, že to je nakonec jediná správná cesta.

Děti, říkají vám někdy rodiče to, co sami slýchali od svých rodičů? Když třeba dostanete za úkol vynést odpadky. A vy s děsivým výrazem ve tváři pronesete: *A proč zrovna já mám vynášet ten koš? Proč to neudělá brácha? A ségra s košem taky nechodí.* A co na to rodiče? Občas vyhrknou: *Vyneset ten koš, protože jsi starší. Oni jsou ještě malí. Až budou ve tvém věku, taky budou vynášet odpadky.*

Bratři a sestry, právě my musíme začít s tím, že se bude v nás tvořit pravý Boží pokoj – aby se mohl rozšířit i do našeho okolí. My musíme začít vynášet odpadky z našeho života. Tedy všechno to, co pravému pokoji na zemi brání. Všechno, čím Božímu pokoji bráníme my sami. Právě my se nemáme vymlouvat: *A co druzí? Ti se snažit nemusejí? Proč já? Proč se o to mám snažit jen já sám?* Protože tys poznal pokoru Boží – v Ježíši Kristu. Tys přijal jeho pokoj a mír – v Kristu Ježíši. Ve srovnání s lidmi kolem tebe: Ty jsi to starší Boží dítě. Snad lidé kolem tebe také jednou duchovně dorostou k tomu, aby vynášeli odpadky ze svého vlastního života. Snad dorostou k tomu, že se usmíří s Bohem a toto smíření budou nést dál. Ale teď: Teď je to na tobě.

IV.

A nakonec andělé zpívají:

- *Bůh v nich má zalíbení.*

Ano, takový je náš Bůh. On má v lidech zalíbení. Není to krut'as, který by se vyžíval v tom, že se nám vede zle. Není to ani pouhá vyšší inteligence, bytost bez citů. Rozum, který není schopen lásky. Bůh v nás má zalíbení, milí přátelé. Zamiloval si nás – a proto se stal jedním z nás. Zamiloval si nás, a proto se pro nás na kříži obětoval. Zamiloval si nás – a proto je živým Pánem, který nás nikdy nespouští z dohledu a je stále s námi. A věřím, že ne jen s námi. Ale i s dalšími lidmi. S lidmi, kteří to zatím ještě nevědí a nestojí o to.

A tak, milí pastýři, kéž vás Bůh o těchto vánocích promění v anděly, ve své posly, aby tato krásná vánoční píseň zněla v uších lidí kolem vás. Aby se víc lidí přidalo k chvále Hospodina na výsostech. Aby víc lidí prožilo pokoj s Bohem a tvořilo skutečný pokoj s druhými lidmi. Aby se celý svět dozvěděl, že Bůh v nás má zalíbení.

Modleme se: *Pane Ježíši Kriste, chválíme tě za tvou pokoru a lásku k nám. Ved' nás svým svatým Duchem, abychom tě právě v těchto dnech, obklopeni blbou náladou, chválili – co nám jen síly budou stačit. Použij si i nás k tomu, aby se dobrá zpráva o tobě nesla krajinou. A daruj nám sílu udržovat a prohlubovat pokoj ve světě kolem nás. Amen.*